ශ්‍රී ලංකා විවෘත විශ්වවිද්‍යාලය
කළමනාකරණ අධ්‍යයන උපාධි පාඨමාලාව – සිවිවන මට්ටම
අවසාන පරීක්ෂණය – 2009
මූදල් සහ ප්‍රාග්ධන වෙළඳපල - MCU 2208

කාලය : පැය තුනයි

දිනය: 2009.03.01 වේලාව : පෙ.ව. 9.30 – ප. ව. 12.30

ඔනෑම ප්‍රශ්න 5 කට පිළිතුරු සපයන්න.
සෑම ප්‍රශ්නයකටම ලකුණු 20 බැගින් හිමි වේ.
වැඩ සටහන් සම්පාදනය කල නොහැකි ගණක යන්ත්‍ර භාවිතා කළ හැකිය.

01. (අ) සාමාන්‍ය කොටස් අගය කිරීමේ මූලධර්මය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05)

(ආ) ABC සමාගමේ වර්ථමාන කොටසක ලාභාංශය රු. 3.00කි. සමාගමේ ඉපයීම් හා ලාභාංශ වාර්ෂිකව 12% කින් අඛණ්ඩව වර්ධනය වේ. ආයෝජකයන් සමාගමේ කොටස් සඳහා අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය 14% කි. මෙම සමාගමේ කොටසක මිල කුමක්ද? (ලකුණු 08)

(ඇ) සමාගමක් කොටසක ලාභාංශ ලෙස රු. 4/= ක් ඉදිරි වර්ෂයේදී ගෙවීමට අපේක්ෂා කරයි. ලාභාංශයන්හි 8% ක අඛණ්ඩ වාර්ෂික වර්ධනයක් අපේක්ෂා කරයි. කොටසක පිරිවැය 12% නම් කොටසක වර්ථමාන මිල ගණනය කරන්න. (ලකුණු 07)

02. (අ) බැඳුම්කර සම්බන්ධයෙන් වූ ප්‍රධාන අවධානම් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 08)

(ආ) සදාකාලීන (Perpetual) බැඳුම්කර යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04)

(ඇ) රු. 1000/= දස අවුරුදු බැඳුම්කරයක වාර්ෂික පොළී අනුපාතය 12% කි. මෙම බැඳුම්කර සඳහා අර්ධ වාර්ෂිකව පොළී ගණනය කරයි. අවශ්‍ය කරන ඵලදා අනුපාතය 16% නම් මෙම බැඳුම්කරයේ වටිනාකම කුමක්ද?
(ලකුණු 04)

(ඇ) රු. 1000/= ක කූපන් රේටය 7% ක් වන බැඳුම්කරයක අවශ්‍ය කරන ඵලදා අනුපාතය 8% නම් මෙම බැඳුම්කරයේ වටිනාකම කුමක්ද? (සදාකාලීන බැඳුම්කරයක් ලෙස උපකල්පනය කරන්න.) (ලකුණු 04)

03. (අ) මධ්‍යම තැන්පතු ක්‍රමය යනු කුමක්දැයි කෙටියෙන් විස්තර කර එය ආයෝජකයන් සඳහා ලබා දෙන සේවාවන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 10)

(ආ) කොටස් බ්‍රෝකර්වරුන්ගේ කාර්යභාරය විස්තර කරන්න. (ලකුණු 05)

(ඇ) විනිමය හා සුරුකුම්පත් කොමිසමේ කාර්යභාරය විස්තර කරන්න. (ලකුණු 05)

04. (අ) වාණිජ බැංකුවල ප්‍රධාන ශ්‍රිතයන් පහක් දක්වා ඒවා කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 05)

(ආ) මධ්‍යම බැංකුව විසින් වාණිජ බැංකු නියාමනය කරන්නේ කෙසේද? (ලකුණු 08)

(ඇ) පොළී අනුපාතය මුදල් වෙළඳපලකට බලපාන අයුරු විස්තර කරන්න. (ලකුණු 07)

05. (අ) ලීසිං සහ මූල්‍ය සමාගම් අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 07)

(ආ) මූල්‍ය සමාගම්වල ප්‍රධාන ශ්‍රිතයන් කවරේද? (ලකුණු 06)

(ඇ) රක්ෂණ ගිවිසුමක් ඇති වීම සඳහා නෛතිකමත් කළ යුතු තත්ත්වයන් කවරේද? (ලකුණු 07)

06. (අ) මූල්‍ය වෙළඳපල හා ප්‍රාග්ධන වෙළඳපලේදී භාවිතා කරන ආයෝජන උපකරණ විස්තර කරන්න. (ලකුණු 10)

(ආ) මූල්‍ය වෙළඳපල යනු කුමක්දැයි දක්වා එය රටක ආර්ථිකයට දායක වන ආකාරය විස්තර කරන්න. (ලකුණු 10)

07. සංකල්පයන් හා අර්ථයන් පැහැදිලිව දැක්වෙන පරිදි පහත සඳහන් දෑ පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලියන්න.

(අ) මිලංකා මිල දර්ශකය හා සියලු කොටස් මිල දර්ශකය

(ආ) ණය රේටි කිරීම (Criedit Rating)

(ඇ) භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර

(ඈ) ප්‍රාථමික නිකුතුව හා ද්විතීයික නිකුතුව

(ඉ) මිල / කාල ප්‍රමුඛතාවය (Price / time Priority)

(ලකුණු 04 x 5)

- හිමිකම් ඇවිරිණි -

Table I
Present Value of Re. $1 = 1/(1 + r)^n$

Year	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
1	0.990	0.980	0.971	0.962	0.952	0.943	0.935	0.926	0.917	0.909
2	0.980	0.961	0.943	0.925	0.907	0.890	0.873	0.857	0.842	0.826
3	0.971	0.942	0.915	0.889	0.864	0.840	0.816	0.794	0.772	0.751
4	0.961	0.924	0.888	0.855	0.823	0.792	0.763	0.735	0.708	0.683
5	0.951	0.906	0.863	0.822	0.784	0.747	0.713	0.681	0.650	0.621
6	0.942	0.888	0.837	0.790	0.746	0.705	0.666	0.630	0.596	0.564
7	0.933	0.871	0.813	0.760	0.711	0.665	0.623	0.583	0.547	0.513
8	0.923	0.853	0.789	0.731	0.677	0.627	0.582	0.540	0.502	0.467
9	0.914	0.837	0.766	0.703	0.645	0.592	0.544	0.500	0.460	0.424
10	0.905	0.820	0.744	0.676	0.614	0.558	0.508	0.463	0.422	0.386
11	0.896	0.804	0.722	0.650	0.585	0.527	0.475	0.429	0.388	0.350
12	0.887	0.789	0.701	0.625	0.557	0.497	0.444	0.397	0.356	0.319
13	0.879	0.773	0.681	0.601	0.530	0.469	0.415	0.368	0.326	0.290
14	0.870	0.758	0.661	0.577	0.505	0.442	0.388	0.340	0.299	0.263
15	0.861	0.743	0.642	0.555	0.481	0.417	0.363	0.315	0.275	0.239
16	0.853	0.728	0.623	0.534	0.458	0.394	0.339	0.292	0.252	0.218
17	0.844	0.714	0.605	0.513	0.436	0.371	0.317	0.270	0.231	0.198
18	0.836	0.700	0.587	0.494	0.416	0.350	0.296	0.250	0.212	0.180
19	0.828	0.686	0.570	0.475	0.396	0.331	0.277	0.232	0.194	0.164
20	0.820	0.673	0.554	0.456	0.377	0.312	0.258	0.215	0.178	0.149
21	0.811	0.660	0.538	0.439	0.359	0.294	0.242	0.199	0.164	0.135
22	0.803	0.647	0.522	0.422	0.342	0.278	0.226	0.184	0.150	0.123
23	0.795	0.634	0.507	0.406	0.326	0.262	0.211	0.170	0.138	0.112
24	0.788	0.622	0.492	0.390	0.310	0.247	0.197	0.158	0.126	0.102
25	0.780	0.610	0.478	0.375	0.295	0.233	0.184	0.146	0.116	0.092
26	0.772	0.598	0.464	0.361	0.281	0.220	0.172	0.135	0.106	0.084
27	0.764	0.586	0.450	0.347	0.268	0.207	0.161	0.125	0.098	0.076
28	0.757	0.574	0.437	0.333	0.255	0.196	0.150	0.116	0.090	0.069
29	0.749	0.563	0.424	0.321	0.243	0.185	0.141	0.107	0.082	0.063
30	0.742	0.552	0.412	0.308	0.231	0.174	0.131	0.099	0.075	0.057

Table I
Present Value of Re. $1 = 1/(1 + r)^n$

Year	11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%
1	0.901	0.893	0.885	0.877	0.870	0.862	0.855	0.847	0.840	0.833
2	0.812	0.797	0.783	0.769	0.756	0.743	0.731	0.718	0.706	0.694
3	0.731	0.712	0.693	0.675	0.658	0.641	0.624	0.609	0.593	0.579
4	0.659	0.636	0.613	0.592	0.572	0.552	0.534	0.516	0.499	0.482
5	0.593	0.567	0.543	0.519	0.497	0.476	0.456	0.437	0.419	0.402
6	0.535	0.507	0.480	0.456	0.432	0.410	0.390	0.370	0.352	0.335
7	0.482	0.452	0.425	0.400	0.376	0.354	0.333	0.314	0.296	0.279
8	0.434	0.404	0.376	0.351	0.327	0.305	0.285	0.266	0.249	0.233
9	0.391	0.361	0.333	0.308	0.284	0.263	0.243	0.225	0.209	0.194
10	0.352	0.322	0.295	0.270	0.247	0.227	0.208	0.191	0.176	0.162
11	0.317	0.287	0.261	0.237	0.215	0.195	0.178	0.162	0.148	0.135
12	0.286	0.257	0.231	0.208	0.187	0.168	0.152	0.137	0.124	0.112
13	0.258	0.229	0.204	0.182	0.163	0.145	0.130	0.116	0.104	0.093
14	0.232	0.205	0.181	0.160	0.141	0.125	0.111	0.099	0.088	0.078
15	0.209	0.183	0.160	0.140	0.123	0.108	0.095	0.084	0.074	0.065
16	0.188	0.163	0.141	0.123	0.107	0.093	0.081	0.071	0.062	0.054
17	0.170	0.146	0.125	0.108	0.093	0.080	0.069	0.060	0.052	0.045
18	0.153	0.130	0.111	0.095	0.081	0.069	0.059	0.051	0.044	0.038
19	0.138	0.116	0.098	0.083	0.070	0.060	0.051	0.043	0.037	0.031
20	0.124	0.104	0.087	0.073	0.061	0.051	0.043	0.037	0.031	0.026
21	0.112	0.093	0.077	0.064	0.053	0.044	0.037	0.031	0.026	0.022
22	0.101	0.083	0.068	0.056	0.046	0.038	0.032	0.026	0.022	0.018
23	0.091	0.074	0.060	0.049	0.040	0.033	0.027	0.022	0.018	0.015
24	0.082	0.066	0.053	0.043	0.035	0.028	0.023	0.019	0.015	0.013
25	0.074	0.059	0.047	0.038	0.030	0.024	0.020	0.016	0.013	0.010
26	0.066	0.053	0.042	0.033	0.026	0.021	0.017	0.014	0.011	0.009
27	0.060	0.047	0.037	0.029	0.023	0.018	0.014	0.011	0.009	0.007
28	0.054	0.042	0.033	0.026	0.020	0.016	0.012	0.010	0.008	0.006
29	0.048	0.037	0.029	0.022	0.017	0.014	0.011	0.008	0.006	0.005
30	0.044	0.033	0.026	0.020	0.015	0.012	0.009	0.007	0.005	0.004

OPEN UNIVERSITY OF TANZANIA LIBRARY

Table 2

Present Value of An Annuity of Re. 1 for n periods $= \frac{1 - \frac{1}{(1+r)^n}}{r}$

Periods (n)	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
1	0.990	0.980	0.971	0.962	0.952	0.943	0.935	0.926	0.917	0.909
2	1.970	1.941	1.913	1.886	1.859	1.833	1.808	1.783	1.759	1.736
3	2.941	2.884	2.829	2.775	2.723	2.673	2.624	2.577	2.531	2.487
4	3.901	3.808	3.717	3.630	3.546	3.465	3.387	3.312	3.240	3.170
5	4.853	4.713	4.580	4.452	4.329	4.212	4.100	3.993	3.890	3.791
6	5.795	5.601	5.417	5.242	5.076	4.917	4.766	4.623	4.486	4.355
7	6.727	6.472	6.230	6.002	5.786	5.582	5.389	5.206	5.033	4.868
8	7.651	7.325	7.020	6.733	6.463	6.210	5.971	5.747	5.535	5.335
9	8.565	8.162	7.786	7.435	7.108	6.802	6.515	6.247	5.995	5.759
10	9.470	8.982	8.530	8.111	7.722	7.360	7.024	6.710	6.418	6.145
11	10.366	9.786	9.252	8.760	8.306	7.887	7.499	7.139	6.805	6.495
12	11.254	10.575	9.954	9.385	8.863	8.384	7.943	7.536	7.161	6.814
13	12.132	11.348	10.635	9.986	9.393	8.853	8.358	7.904	7.487	7.103
14	13.002	12.106	11.296	10.563	9.899	9.295	8.745	8.244	7.786	7.367
15	13.863	12.849	11.938	11.118	10.380	9.712	9.108	8.559	8.061	7.606
16	14.716	13.577	12.561	11.652	10.838	10.106	9.447	8.851	8.313	7.824
17	15.560	14.291	13.166	12.166	11.274	10.477	9.763	9.122	8.544	8.022
18	16.396	14.992	13.753	12.659	11.689	10.828	10.059	9.372	8.756	8.201
19	17.224	15.678	14.323	13.134	12.085	11.158	10.336	9.604	8.950	8.365
20	18.043	16.351	14.877	13.590	12.462	11.470	10.594	9.818	9.129	8.514
21	18.855	17.011	15.415	14.029	12.821	11.764	10.835	10.017	9.292	8.649
22	19.658	17.657	15.937	14.451	13.163	12.041	11.061	10.201	9.442	8.772
23	20.453	18.292	16.443	14.857	13.488	12.303	11.272	10.371	9.580	8.883
24	21.241	18.913	16.935	15.247	13.798	12.550	11.469	10.529	9.707	8.985
25	22.021	19.523	17.413	15.622	14.094	12.783	11.654	10.675	9.823	9.077
26	22.793	20.120	17.877	15.983	14.375	13.003	11.826	10.810	9.929	9.161
27	23.557	20.706	18.327	16.329	14.643	13.210	11.987	10.935	10.027	9.237
28	24.314	21.281	18.764	16.663	14.898	13.406	12.137	11.051	10.116	9.307
29	25.063	21.844	19.188	16.984	15.141	13.591	12.278	11.158	10.198	9.370
30	25.805	22.396	19.600	17.292	15.372	13.765	12.409	11.258	10.274	9.427

Table 2

Present Value of an Annuity of Re 1 for n periods $= \frac{1 - \frac{1}{(1+r)^n}}{r}$

Periods (n)	11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%
1	0.901	0.893	0.885	0.877	0.870	0.862	0.855	0.847	0.840	0.833
2	1.713	1.690	1.668	1.647	1.626	1.605	1.585	1.566	1.546	1.528
3	2.444	2.402	2.361	2.322	2.283	2.246	2.210	2.174	2.140	2.106
4	3.102	3.037	2.974	2.914	2.855	2.798	2.743	2.690	2.639	2.589
5	3.696	3.605	3.517	3.433	3.352	3.274	3.199	3.127	3.058	2.991
6	4.231	4.111	3.998	3.889	3.784	3.685	3.589	3.498	3.410	3.326
7	4.712	4.564	4.423	4.288	4.160	4.039	3.922	3.812	3.706	3.605
8	5.146	4.968	4.799	4.639	4.487	4.344	4.207	4.078	3.954	3.837
9	5.537	5.328	5.132	4.946	4.772	4.607	4.451	4.303	4.163	4.031
10	5.889	5.650	5.426	5.216	5.019	4.833	4.659	4.494	4.339	4.192
11	6.206	5.938	5.687	5.453	5.234	5.029	4.836	4.656	4.486	4.327
12	6.492	6.194	5.918	5.660	5.421	5.197	4.988	4.793	4.611	4.439
13	6.750	6.424	6.122	5.842	5.583	5.342	5.118	4.910	4.715	4.533
14	6.982	6.628	6.302	6.002	5.724	5.468	5.229	5.008	4.802	4.611
15	7.191	6.811	6.462	6.142	5.847	5.575	5.324	5.092	4.876	4.675
16	7.379	6.974	6.604	6.265	5.954	5.668	5.405	5.162	4.938	4.730
17	7.549	7.120	6.729	6.373	6.047	5.749	5.475	5.222	4.990	4.775
18	7.702	7.250	6.840	6.467	6.128	5.818	5.534	5.273	5.033	4.812
19	7.839	7.366	6.938	6.550	6.198	5.877	5.584	5.316	5.070	4.843
20	7.963	7.469	7.025	6.623	6.259	5.929	5.628	5.353	5.101	4.870
21	8.075	7.562	7.102	6.687	6.312	5.973	5.665	5.384	5.127	4.891
22	8.176	7.645	7.170	6.743	6.359	6.011	5.696	5.410	5.149	4.909
23	8.266	7.718	7.230	6.792	6.399	6.044	5.723	5.432	5.167	4.925
24	8.348	7.784	7.283	6.835	6.434	6.073	5.746	5.451	5.182	4.937
25	8.422	7.843	7.330	6.873	6.464	6.097	5.766	5.467	5.195	4.948
26	8.488	7.896	7.372	6.906	6.491	6.118	5.783	5.480	5.206	4.956
27	8.548	7.943	7.409	6.935	6.514	6.136	5.798	5.492	5.215	4.964
28	8.602	7.984	7.441	6.961	6.534	6.152	5.810	5.502	5.223	4.970
29	8.650	8.022	7.470	6.983	6.551	6.166	5.820	5.510	5.229	4.975
30	8.694	8.055	7.496	7.003	6.566	6.177	5.829	5.517	5.235	4.979